

ЦИФРОВЕ ТЕЛЕБАЧЕННЯ: ВСЕ, ЩО ТРЕБА ЗНАТИ ТЕЛЕГЛЯДАЧУ

ЦИФРОВЕ ТЕЛЕБАЧЕННЯ: Все, що треба знати телеглядачу

Зміст

Цифрове телебачення	6
Що таке цифрове телебачення (ЦТБ)?	6
Що таке аналогове телебачення?	6
Якими є переваги цифрового телебачення?	6
Що таке «перехід на цифрове телебачення»?	6
Перехід України на цифрове мовлення	7
Навіщо ми переходимо на цифрове телебачення?	7
Чому Україна переходить на ЦТБ?	7
Що таке «багатоканальне мовлення»?	8
Чи потрібно мені чекати до 2015 року для того, щоб дивитися ЦТБ?	8
Чи може бути перенесена дата 2015 рік – дата припинення аналогового телевізійного мовлення?	8
Телевізор	9
Чи буде потрібен мені новий телевізор?	9
Як мені дізнатися, який у мене телевізор – аналоговий чи цифровий?	9
Якщо у мене старий аналоговий телевізор, то чи доведеться мені його викинути після 2015 року?	9
Як мені підготуватися до переходу на ЦТБ?	9
У мене переносний телевізор (працює від батарейок). Чи працюватиме він після 2015 року? Чи можу я приєднати його до конвертора?	10
Якщо я хочу придбати новий телевізор, то чи повинен я купувати телевізор з високою чіткістю (HDTV), для того, щоб дивитися програми в цифровому форматі після переходу?	10
Можливо, в мене вже є цифровий телевізор (ЦТБ). Як про це дізнатися?	10
Як виглядають цифрові телевізори і скільки вони коштуватимуть?	11
Чи потрібна мені спеціальна антена для прийому ефірного цифрового телебачення? ..	12
Можливо, я вже отримую ЦТБ через цифровий кабель або супутник?	12
Як щодо мого відеомагнітофона, програвача DVD та відеокамери? Чи зможу я використовувати їх з телевізором HDTV або ЦТБ?	12
Чи зможу я дивитися телевізор і одночасно записувати програми на своєму відеомагнітофоні?	13

ЦТБ та HDTV: це те ж саме?	13
Як мені отримувати програми в ЦТБ чи HDTV?	13
Чому картинка на моєму цифровому телевізорі не завжди займає весь екран? Чому під час перегляду різних програм з'являються чорні смуги зверху, знизу, або з боків картинки?.....	13
Чому на моєму цифровому телевізорі деякі програми виглядають «чистішими», ніж інші?.....	14
Конвертор-приставка	15
Що таке конвертор для телевізора?	15
Як мені підключити конвертор до телевізора?.....	15
Скільки коштуватиме конвертор-приставка для телевізора?	15
Чи повинен до мене прийти майстер для того, щоб встановити конвертор?.....	15
Наскільки великою є ця приставка?	15
Чи потрібно мені купувати телевізійний конвертор того ж виробника (торгової марки), що й телевізор?	15
Чи можу я підключити до одного конвертора цифрового сигналу в аналоговий кілька телевізорів та відеомагнітофон?	15
Чи можу я залишити свій старий аналоговий телевізор після 2015 року?	16
Чи потрібен споживачеві конвертор-приставка, якщо він є користувачем кабельних чи супутникових послуг?	16
Антенa	17
Чи потрібна мені антена для прийому ефірного ЦТБ?	17
У мене немає антени. Чи отримуватиму я сигнал після переходу?	17
Кабель та супутник	18
Я користуюсь послугами кабельного телебачення. Чи торкнеться мене перехід?.....	18
Чи повинні користувачі кабельного телебачення з аналоговими телевізорами купувати чи брати в оренду приставку (конвертор) у свого кабельного оператора? Якщо так, то скільки це коштуватиме?	18
Чи вплине перехід на ЦТБ на телевізори, приєднані до кабельних мереж?	18
Чи вимагає Національна рада з питань телебачення і радіомовлення від кабельних операторів переходу до цифрових послуг?.....	18
Чи може мій кабельний оператор вимагати від мене придбання приставки для перегляду кабельних каналів, які я сьогодні дивлюся без приставки?	18
Мій кабельний оператор пропонує пакет цифрового кабельного телебачення. Чи це те ж саме, що й HDTV?	19
Чи повинні будуть клієнти кабельних операторів з аналоговими телевізорами купувати або орендувати приставки у своїх операторів? Якщо так, то скільки це коштуватиме?.....	19
Чи вплине перехід на ЦТБ на телевізори, приєднані до супутникового телебачення? ..	19

Як мені дізнатися, чи приймаю я цифрові телевізійні програми через кабельну мережу або з супутника?	20
Про авторів	21
Індустріальний Телевізійний Комітет (ІТК)	21
Громадська організація «Цифровий Комітет»	21

Цифрове телебачення

Що таке цифрове телебачення (ЦТБ)?

Цифрове телебачення (ЦТБ) – це новий вид телерадіомовних технологій, який змінює телебачення, яке ми його знаємо. Транслюючи інформацію, де телевізійна картинка та звук передаються як «біти інформації» (як в комп'ютері), цифровий мовник може передавати більші обсяги інформації, ніж це наразі можливо з використанням технології аналогового мовлення. Аналогове та цифрове мовлення відрізняється між собою приблизно так, як компакт-диски відрізняються від касетної плівки.

Цифрове телебачення пропонує глядачам набагато кращу картинку та якість звуку. Крім того, ЦТБ є більш дієвим, аніж технологія аналогового телебачення, відтак за допомогою систем ЦТБ мовники зможуть виробляти додаткові сигнали.

Що таке аналогове телебачення?

Послуги аналогового телебачення – це традиційний метод передачі телевізійних сигналів, який вважався стандартною технологією мовлення з моменту появи телебачення. Аналогове телебачення не є настільки ефективним, як ЦТБ. Воно використовує набагато ширший діапазон частот, який, після завершення переходу до цифрового телебачення, буде переданий організаціям громадської безпеки та іншим державним службам. Решту частот діапазону можна буде використати для впровадження нових послуг.

Якими є переваги цифрового телебачення?

Цифрові технології дозволяють транслювати картинку з вищою роздільною здатністю – відтак зображення та звук матимуть набагато вищу якість, ніж маємо сьогодні. ЦТБ також робить можливим одночасну передачу кількох телевізійних програм – так зване «багатоканальне мовлення» (multicasting). Технологія цифрового телебачення також може використовуватися для надання інтерактивних відео та інформаційних послуг, що з «аналоговими» технологіями робити неможливо.

Не менш важливою перевагою ЦТБ, про яку доволі часто забувають, є звільнення надзвичайно цінних частот ефірного діапазону та їх передача структурам громадської безпеки і надання нових бездротових послуг. Це стане можливим тому, що сучасна технологія ЦТБ є більш дієвою, аніж технологія аналогового телебачення, уможливлючи нове і важливе застосування цих обмежених ресурсів.

Що таке «перехід на цифрове телебачення»?

Перехід на цифрове телебачення (ЦТБ) – це заміна традиційного аналогового телебачення цифровим телебаченням, технологією, яка має багато переваг. 2015 рік – це дата, коли усі традиційні послуги аналогового телебачення будуть вимкнені. В Україні залишаться тільки послуги цифрового телебачення.

Більшість телеканалів сьогодні і до 2015 року транслюватимуть свої програми з телевізійних трансляційних станцій як в аналоговому, так і в цифровому форматі.

Аналогові телевізійні приймачі, які отримують безкоштовні ефірні програми, працюватимуть і після цієї дати, однак їхнім власникам доведеться придбати спеціальні конвертори (converter) для того, щоб перетворювати цифровий сигнал на старий аналоговий формат. На той час такі конвертори можна буде придбати у будь-якому пункті роздрібної торгівлі побутовою електронікою. Якщо ви є клієнтом кабельного чи супутникового телебачення, вас, швидше за все, перехід на цифрове телебачення не торкнеться, однак вам варто зв'язатися з вашим кабельним чи супутниковим оператором, якщо у вас виникнуть питання щодо відповідних послуг.

Датою завершення переходу є 2015 рік. В цей рік трансляція існуючих «аналогових» каналів завершиться, а діапазон частот, що звільниться, буде переданий іншим службам. До моменту завершення переходу на цифрове телебачення, телеканали продовжуватимуть транслювати свої програми як в цифровому, так і в аналоговому форматі.

Перехід України на цифрове мовлення

Згідно з міжнародною угодою «Женева-2006», телеканали в усій країні повинні після **2015 року** припинити аналогове мовлення та почати транслювати виключно у цифровому форматі. В той час, як переваги ЦТБ є дуже серйозними, мільйони домогосподарств, які отримують телевізійний сигнал через ефірні антени, ризикують втратити прийом, якщо не оновлять своє обладнання і не вживатимуть заходів для забезпечення прийому цифрового сигналу.

Навіщо ми переходимо на цифрове телебачення?

Суттєвою перевагою переходу на повністю цифрове мовлення є звільнення частини важливого діапазону частот для комунікацій у сфері громадської безпеки (наприклад, для міліції, пожежної охорони, рятувальних загонів). Крім того, решта частот буде використана для нових, передових бездротових послуг (наприклад, бездротові широкосмугові мережі).

Споживачі отримуватимуть зиск у тому, що цифрове мовлення дозволяє телеканалам пропонувати картинку та звук вищої якості, а цифрове телебачення є більш дієвим та ефективним, аніж аналогове. Наприклад, якщо раніше мовник обмежувався наданням однієї аналогової програми, то тепер він зможе транслювати супер чіткі цифрові програми «високої чіткості» (формат HD) або кілька цифрових програм «стандартної чіткості» (формат SD) одночасно завдяки процесу, який називається «багатоканальне мовлення».

Чому Україна переходить на ЦТБ?

Майже всі країни по всьому світу здійснюють перехід на цифровий формат мовлення. Це новий етап у розвитку телерадіомовлення, що був підтриманий абсолютно всіма європейськими країнами. Україна є європейською державою. Задля вдосконалення телерадіоінформаційного простору і розвитку нових технологій, уряд підписав міжнародну угоду «Женева-2006», згідно якої перехід України на цифрове мовлення має відбутися до 2015 року.

Що таке «багатоканальне мовлення»?

Багатоканальне мовлення дозволяє телеканалам запропонувати споживачеві кілька каналів цифрових програм одночасно, використовуючи при цьому такий же діапазон, як для трансляції однієї програми в аналоговому форматі. Таким чином, якщо телеканал, що працює в аналоговому форматі, пропонує глядачам на каналі 7 лише одну програму. Однак телеканал, що здійснює мовлення у цифрі, на каналі 7 може запропонувати глядачам одну цифрову програму на каналі 7-1, другу цифрову програму на каналі 7-2, третю програму на каналі 7-3 і так далі. Це означає більший вибір програм для глядача.

Чи потрібно мені чекати до 2015 року для того, щоб дивитися ЦТБ?

Ні, у деяких місцевостях цифрове ефірне телебачення можна приймати уже сьогодні (Київ, Одеса). Якщо ви сьогодні дивитися ефірне телебачення, то використання ресивера ЦТБ допоможе вам отримати доступ до більшості або усіх цифрових сигналів, що їх транслює ваша місцевий телеканал (телеканали). Це може включати в себе й програми з високою чіткістю, і багатоканальне мовлення. Відвідайте сайт **digitaltv.net.ua** – там ви зможете дізнатися, антена якого типу найкраще задовольнить ваші потреби, а також прочитаєте, які телеканали вже здійснюють мовлення у цифрі.

Чи може бути перенесена дата 2015 рік – дата припинення аналогового телевізійного мовлення?

Відповідно до міжнародної угоди «Женева-2006», 2015 рік є останнім для трансляції ефірними телеканалами аналогового телебачення. Державні органи, представники індустрії, групи громадського інтересу та інші зацікавлені організації активно працюють для того, щоб встигнути підготуватися до дати припинення аналогового телевізійного мовлення.

Телевізор

Чи буде потрібен мені новий телевізор?

Ваш телевізор працюватиме у звичайному режимі до тих пір, поки не буде припинене аналогове мовлення. Однак навіть після цього не варто викидати ваш телевізор на звалище. Для прийому цифрових сигналів та конвертування їх у формат, що його підтримує ваш телевізор, можна використовувати спеціальні конвертори-приставки. Крім того, якщо у вас аналоговий телевізійний приймач з платними послугами (кабельними чи супутниковими), він працюватиме у звичайному режимі, як і раніше.

Як мені дізнатися, який у мене телевізор – аналоговий чи цифровий?

Кожний телевізор, вироблений до 1998 року, був традиційним «аналоговим» приймачем. До 2004 року лише невеликий відсоток проєкційних телевізорів (йдеться про телевізори з діагоналлю 42 дюйми і більше) містили цифрові тюнери. Якщо ваш телевізор містить етикетки з такими словами, як “Integrated Digital Tuner” (Інтегрований цифровий тюнер), “Digital Tuner Built-In” (Вбудований цифровий тюнер), “Digital Receiver” (Цифровий ресивер), або “Digital Tuner” (Цифровий тюнер), “ЦТБ”, “DVB-T”, або “HDTV” (телевізор високої чіткості) із зазначенням формату MPEG-4, DVB-T2, то ви матимете змогу переглядати ефірні програми у цифровому форматі без необхідності встановлення конвертора цифрового сигналу в аналоговий. Зв’яжіться з вашим продавцем щодо наявності та додаткової інформації про ці товари.

Якщо у мене старий аналоговий телевізор, то чи доведеться мені його викинути після 2015 року?

Ні. Конвертор-приставка для переведення цифрового сигналу на аналоговий дозволить вам і надалі користуватися вашим аналоговим телевізором для перегляду ефірних цифрових програм, якщо в вашому телевізорі передбачені спеціальні входи (комполитний, або SCART). Вам не потрібно позбавлятися вашого старого телевізора. Крім того, якщо ваш аналоговий телевізор підключено до таких послуг, як кабельне чи супутникове телебачення, то він працюватиме без змін, як і раніше. Аналогові телевізори повинні нормально працювати і з ігровими приставками, відеомагнітофонами, програвачами DVD та аналогічними пристроями, якими ви користуєтеся сьогодні.

Як мені підготуватися до переходу на ЦТБ?

Підготуватися до переходу на цифрове телебачення дуже просто – вам необхідно здійснити один з наведених нижче кроків до 2015 року:

- Придбати новий телевізор з вбудованим цифровим тюнером (формат MPEG-4).
- Придбати конвертор-приставку, який конвертуватиме цифровий сигнал на аналоговий, і який можна підключити до вашого телевізора. Такі конвертори, що станом на кінець 2009 року коштують від 40 до 70 доларів, почнуть активно продаватися в 2010 році

- Підписатися на послуги постачальника кабельних, супутникових чи телекомунікаційних послуг, якщо усі бажані місцеві телеканали включено у пакети таких послуг.

Будь-яка описана вище дія дозволить усім користувачам «ефірного» телебачення продовжувати отримувати програми.

У мене переносний телевізор (працює від батарейок). Чи працюватиме він після 2015 року? Чи можу я приєднати його до конвертора?

Портативні аналогові телевізори, що працюють від батарейок, зможуть приймати ефірні програми після 2015 року, якщо їх приєднати до конверторів цифрового сигналу в аналоговий, якщо в вашому телевізорі передбачені спеціальні входи (композитний або SCART). Оскільки портативних конверторів з живленням від батарейок наразі не випускають, для них потрібне зовнішнє джерело енергії. Якщо ваша місцевість не забезпечена енергозабезпеченням, то зовнішніх генераторів або аварійних систем енергопостачання буде достатньо для живлення конвертора.

Крім того, на ринок надходять нові портативні цифрові телевізори. Якщо ваш телевізор містить етикетки з такими словами, як "Integrated Digital Tuner" (Інтегрований цифровий тюнер), "Digital Tuner Built-In" (Вбудований цифровий тюнер), "Digital Receiver" (Цифровий ресивер), або "Digital Tuner" (Цифровий тюнер), "DTV", "DVB-T", або "HDTV" (телевізор високої чіткості) із зазначенням формату MPEG-4, DVB-T2, то ви матимете змогу переглядати ефірні програми у цифровому форматі без необхідності встановлення конвертора цифрового сигналу в аналоговий. Зв'яжіться з вашим продавцем щодо наявності та додаткової інформації про ці товари.

Якщо я хочу придбати новий телевізор, то чи повинен я купувати телевізор з високою чіткістю (HDTV), для того, щоб дивитися програми в цифровому форматі після переходу?

Ні. Тут важливо розуміти, що перехід ЦТБ - це перехід від аналогового мовлення до цифрового мовлення, а не перехід від аналогового мовлення до мовлення високої чіткості. Цифрове мовлення уможливіє передачу програм у високій чіткості, але формат HDTV – це не обов'язкова вимога, і для того, щоб дивитися цифрове телебачення, вам не потрібно купувати телевізор з підтримкою HDTV. Телевізійний приймач ЦТБ стандартної чіткості (а це звичайний телевізор з вбудованим цифровим тюнером), або конвертор-приставка для перетворення цифрового сигналу та аналоговий, приєднана до аналогового телевізора – це все, що вам потрібно для того, щоб і надалі дивитися ефірне телебачення. Цифрове телебачення включає в себе формати стандартної чіткості (SD) та високої чіткості (HD). Ви можете дивитися програми у високій чіткості на цифровому телевізорі стандартної чіткості (або на аналоговому телевізорі з приєднаним конвертером), однак це не буде якість повної HD. Крім того, важливо знати, що цифрові телевізійні приймачі зі стандартною чіткістю коштують приблизно стільки ж, скільки звичайні аналогові телевізори такого розміру.

Можливо, в мене вже є цифровий телевізор (ЦТБ). Як про це дізнатися?

Багато телевізорів ЦТБ та іншого обладнання для цифрового телебачення містять етикетки чи маркування, де вказано, що пристрій містить цифровий тюнер. Така ж інформація може бути розміщена в супровідних інформаційних матеріалах (наприклад, в

інструкціях з експлуатації). Ці етикетки можуть містити наступні слова: “Integrated Digital Tuner” (Інтегрований цифровий тюнер), “Digital Tuner Built-In” (Вбудований цифровий тюнер), “Digital Receiver” (Цифровий ресивер), або “Digital Tuner” (Цифровий тюнер), “ЦТБ”, “DVB-T”, або “HDTV” (телевізор високої чіткості), MPEG-4. Якщо ваше телевізійне обладнання містить такі чи подібні наклейки або етикетки, ви матимете змогу переглядати ефірні програми у цифровому форматі без необхідності встановлення конвертора цифрового сигналу в аналоговий. (Пам’ятайте: вам не потрібен телевізор HDTV для перегляду ефірних цифрових програм. Якщо ваш телевізор обладнано цифровим тюнером, ви можете переглядати ефірні програми в цифрі. Телевізор HDTV потрібний тільки тоді, якщо ви бажаєте переглядати програми у форматі високої чіткості у повній якості HD). Крім того, вам варто уважно прочитати інструкцію та інші матеріали до вашого телевізора (іншого обладнання), аби дізнатися про наявність цифрового тюнера.

Якщо ваш телевізор містить таке маркування, як “Digital Monitor” (Цифровий монітор) або “HDTV Monitor” (Монітор HDTV), або “Digital Ready” (Готовий до прийому цифри) або “HDTV Ready” (Готовий до HDTV), це не означає, що він обладнаний цифровим тюнером. Таким чином, вам, очевидно, доведеться придбати приставку з цифровим тюнером, щоб мати змогу переглядати ефірні програми в цифровому форматі.

Цифрові приставки для прийому ефірного сигналу для цифрових моніторів чи моніторів HD можна придбати в магазинах побутової електроніки. Кабельні та супутникові оператори також продають або здають в оренду цифрові приставки для користування їхніми послугами. (Примітка: цифрова приставка, описана вище – це не те ж саме, що конвертор цифрового сигналу в аналоговий, який використовується для трансформування вільного ефірного мовлення у цифровому форматі для перегляду на аналоговому телевізорі)

Якщо ваш телевізор містить маркування “analog” (аналоговий) чи “PAL”, і при цьому НЕ МАЄ етикетки про наявність цифрового тюнера, він обладнаний тільки аналоговим тюнером.

Якщо ви не зможете визначити, чи обладнаний ваш телевізор та/або телевізійне обладнання цифровим тюнером, рекомендуємо вам записати назву виробника та номер/код моделі і звернутися до вашого продавця побутової електроніки або до виробника і дізнатися, чи містить ваше обладнання цифровий тюнер. Цю інформацію також можна знайти на сайті виробника.

Оскільки деякі телеканали вже ведуть мовлення в цифровому форматі, то споживачі можуть дивитися ЦТБ уже сьогодні. Ви можете зв’язатися з місцевими телеканалами і дізнатися номери каналів, які наразі пропонують цифрове мовлення. Після цього вам слід перевірити, чи налаштовано ваш телевізор для прийому ефірних програм (на відміну від підключення до платного постачальника послуг – кабельного або супутникового оператора).

Як виглядають цифрові телевізори і скільки вони коштуватимуть?

Більшість телевізорів ЦТБ мають ширший екран і більш прямокутну форму, аніж звичайні аналогові телеприймачі. Такий широкоекранний формат слугує для того, щоб зображення більше нагадувало екрани кінотеатрів. Як і у випадку зі звичайними телевізорами, покупцеві доступні цифрові телевізори різних розмірів.

Як це трапляється з більшістю нових технологій у сфері побутової електроніки, цифрові телевізори з моменту своєї появи суттєво подешевшали. Очікується, що з плином часу ціни на них впадуть ще більше. Вони залежатимуть від розміру екрану, технології виготовлення дисплеїв та інших технічних особливостей.

Чи потрібна мені спеціальна антена для прийому ефірного цифрового телебачення?

Загалом, прийом сигналу ЦТБ вимагатиме використання такого ж обладнання для прийому сигналу, що сьогодні працює для забезпечення прийому аналогових телевізійних сигналів належної якості. Іншими словами, якщо для прийому телебачення сьогодні вам потрібна антена, що кріпиться на даху, то таку ж антену необхідно встановити й для прийому ЦТБ. Для отримання детальної інформації про використання антен для прийому трансляцій місцевих телеканалів, відвідайте сайт www.digitaltv.net.ua. Вам не потрібно буде купувати нових антен з позначками "digital ready" або "HD ready" («готовий до цифри» чи «готовий до високої роздільної здатності»).

Можливо, я вже отримую ЦТБ через цифровий кабель або супутник?

Ви можете отримувати ЦТБ, якщо ви купуєте цифровий пакет – тоді ви отримуватимете програми у цифровому форматі. Однак, цифрові кабельні або супутникові послуги не обов'язково є послугами «ЦТБ». Ваша кабельна чи супутникова система може використовувати цифрові технології як більш ефективний засіб для передачі програм на ваш аналоговий телевізор. Якщо у вас аналоговий телевізор, то ви не можете дивитися справжнє цифрове телебачення, навіть якщо отримуваний ним сигнал є дещо кращим. Для того, щоб переглядати справжнє ЦТБ та насолоджуватися усіма перевагами цифрового телебачення, вам потрібно приймати телевізійні сигнали за допомогою нового цифрового телевізора, або конвертера.

Аналогічним чином, для того, щоб переглядати програми з високою чіткістю зображення (HDTV), ваш телевізор повинен бути спроможним відтворювати зображення з високою чіткістю. Кабельна чи супутникова приставка, або ж декодер вашого кабельного оператора в такому разі повинна транслювати канали у форматі HDTV. Інакше вам потрібно мати антену, здатну приймати цифрові сигнали HDTV в ефірі. Якщо у вас є інші питання щодо послуги, проконсультуйтеся з вашим оператором кабельного чи супутникового телебачення кабельним.

Як щодо мого відеомагнітофона, програвача DVD та відеокамери? Чи зможу я використовувати їх з телевізором HDTV або ЦТБ?

Телевізори HDTV та ЦТБ мають «зворотну сумісність», тобто існуюче аналогове обладнання (відеомагнітофони, програвачі DVD, побутові відеокамери, ігрові приставки і таке інше) будуть працювати з цифровими телевізорами, але не у форматі високої чіткості. Відео зображення буде відтворене з максимальною роздільною здатністю, що її підтримує кожний пристрій. Виробники пропонують різноманітні з'єднання і блоки для приєднання пристроїв та покращення якості картинки і звуку, коли телевізори ЦТБ використовуються з існуючим аналоговим обладнанням. Проконсультуйтеся зі своїм продавцем для визначення типів з'єднань, які працюватимуть з вашим обладнанням.

Чи зможу я дивитися телевізор і одночасно записувати програми на своєму відеомагнітофоні?

Так. Якщо ви бажаєте одночасно дивитися і записувати одну і ту ж програму, вам потрібен один конвертор-приставка. Однак, якщо ви дивитесь одну програму і хочете одночасно записати іншу передачу на другому каналі, вам знадобиться два конвертори.

Кожний телевізор чи інший пристрій для запису телевізійного сигналу, не обладнаний цифровим тюнером, повинен бути приєднаний до конвертора ЦТБ, аби продовжувати отримувати ефірне мовлення.

ЦТБ та HDTV: це те ж саме?

Ні. HDTV, або телебачення високої чіткості – це цифрове телебачення (ЦТБ) з максимально можливою високою якістю, чия різкість зображення у п'ять разів перевищує сучасне аналогове телебачення; крім того, HDTV пропонує цифровий об'ємний звук (digital surround sound). Цифрове телебачення також може транслюватися в форматі EDTV (телебачення підвищеної чіткості) чи в форматі SDTV (телебачення стандартної чіткості). Кожний з цих форматів пропонує кращу картинку і звук, аніж сучасне аналогове телебачення. Конвертор дозволить вам приймати програми у форматі HDTV, але не у якості HDTV. Хоча аналогові телевізори не здатні відтворювати роздільну здатність високої чіткості, якість картинки на телевізорі загалом покращиться. Якщо ви хочете дивитися програми у справжній високій чіткості, вам доведеться придбати новий телевізор з роздільною здатністю, що підтримує високу чіткість.

Як мені отримувати програми в ЦТБ чи HDTV?

Для того, щоб отримувати ефірні цифрові програми (на відміну від програм у цифровому форматі, що їх на платній основі надають оператори кабельного чи супутникового телебачення), вам потрібен: (1) ЦТБ (тобто телевізор з цифровим тюнером), або аналоговий телевізор з конвертером-приставкою для конвертації цифрового сигналу в аналоговий, а також (2) антена (або антена для встановлення на даху чи V-подібна кімнатна антена, приєднана до вашого телевізора). Загалом, будь-яка антена, що забезпечує якісний прийом ефірного аналогового телевізійного сигналу, працюватиме з цифровим телевізійним мовленням.

Чому картинка на моєму цифровому телевізорі не завжди займає весь екран? Чому під час перегляду різних програм з'являються чорні смуги зверху, знизу, або з боків картинки?

Стандартним форматом зображення аналогового телебачення (співвідношенням сторін зображення) є 4:3 (майже квадрат). Це означає, що кожним 4 дюймам ширини екрану телевізора відповідає три дюйми висоти екрану. Формат зображення більшості цифрових телевізорів становить 16:9 (прямокутний) – це називають «широким екраном». Співвідношення 16:9 більше відповідає вигляду кінофільмів в кінотеатрах; більше того, сьогодні дедалі більше програм виходять у форматі зображення 16:9.

Якщо формат зображення телевізійної програми та екрану вашого телевізора не співпадають, то на екрані можуть з'явитися чорні смуги з боків або зверху і знизу з тим, щоб не спотворити картинку.

Для того, щоб належним чином відображати контент у форматі 16:9 на екрані з розміром 4:3, цифровий телевізор або конвертор може автоматично вставити чорні смуги зверху і знизу.

Аналогічним чином, для належного відображення контенту у форматі 4:3 на сучасному телевізорі зі співвідношенням сторін 16:9, смуги розміщуються з обох сторін.

Багато конверторів цифрового сигналу та цифрових телевізорів містять функцію збільшення картинки з тим, щоб позбавитися чорних смуг. Це призводить до того, що частина картинки буде обрізана. Деякі конвертори-приставки та цифрові телевізори також пропонують функцію зміни картинки «fit the screen», тобто її розтягнення чи стиснення відповідно до розміру екрана. Уважно прочитайте інструкцію з експлуатації до вашого телевізора чи конвертора, щоб дізнатися, яким чином можна «позбавитися» чорних смуг шляхом збільшення, розтягування чи стиснення зображення на екрані.

Чому на моєму цифровому телевізорі деякі програми виглядають «чистішими», ніж інші?

В залежності від вашого телевізійного приймача, ви можете помітити, що роздільна здатність картинки різних програм може бути різною. Якщо дивитися програми або канали з низькою роздільною здатністю на телевізорі з вищою роздільною здатністю, то ці програми будуть виглядати такими «як вони є». Таким чином, перехід з каналу чи програми з високою роздільною здатністю до каналу чи програми з нижчою роздільною здатністю призведе до помітної зміни (втрати) якості картинки.

Мовники можуть використовувати наступні рівні роздільної здатності:

- **Телебачення стандартної чіткості (SDTV)** - SDTV – це базовий рівень якості картинки і роздільної здатності як для аналогового, так і для цифрового формату. Трансляція SDTV може здійснюватися як в традиційному (4:3), так і в широкоекранному (16:9) форматі, 625 рядків черезстрочної розгортки.
- **Телебачення підвищеної чіткості (EDTV)** - EDTV – це крок вперед від аналогового телебачення та цифрового телебачення стандартної чіткості. EDTV транслюється у широкоекранному (16:9) чи традиційному (4:3) форматі;– 625 рядків прогресивної розгортки. Це приблизно вдвічі перевищує роздільну здатність SDTV; це традиційний формат DVD.

Телебачення високої чіткості (HDTV) - HDTV у широкоекранному форматі (16:9) пропонує найвищу роздільну здатність та якість картинки з усіх форматів цифрового мовлення. Воно складається або з 1080 рядків черезстрочної розгортки, або з 720 рядків прогресивної розгортки; крім того, цей стандарт дозволяє передавати цифровий об'ємний звук.

Конвертор-приставка

Що таке конвертор для телевізора?

Конвертор для телевізора – це окремий пристрій, який дозволяє вашій антені отримувати та конвертувати цифрові сигнали у формат, що їх підтримуватиме аналоговий телевізор. Цей щойно розроблений пристрій скоро буде можна купити у відповідних магазинах по усій країні. Конвертор-приставка – це одноразова покупка, яка коштує від 40 до 70 доларів (станом на кінець 2009 року).

Як мені підключити конвертор до телевізора?

Залежно від моделі вашого телевізора, конвертори-приставки підключаються до передньої або до задньої панелі вашого телевізійного приймача. Вам все одно буде потрібна антена, яка працюватиме разом з конвертором. Кожна така приставка продається з детальними інструкціями з підключення від виробника. Типові інструкції «Швидкий початок» та відео з інсталяції можна знайти на сайті digitaltv.net.ua

Скільки коштуватиме конвертор-приставка для телевізора?

Конвертори скоро буде можна придбати у пунктах роздрібної торгівлі по усій країні. Приблизно вони коштують від 40 до 70 доларів.

Чи повинен до мене прийти майстер для того, щоб встановити конвертор?

Ні, за допомогою інструкцій від виробника, ви зможете встановити конвертор-приставку самостійно. Для отримання відповідей на специфічні технічні запитання, подзвоніть на «гарячу лінію» технічної підтримки виробника або зверніться до місцевого продавця.

Наскільки великою є ця приставка?

Розмір конвертора-приставки приблизно відповідає розміру книги з паперовою обкладинкою. Більшість з них можна вільно розмістити зверху на невеликому чи середньому за розміром телевізорі.

Чи потрібно мені купувати телевізійний конвертор того ж виробника (торгової марки), що й телевізор?

Ні, торгова марка конвертора може відрізнятися від бренду вашого телевізора.

Чи можу я підключити до одного конвертора цифрового сигналу в аналоговий кілька телевізорів та відеомагнітофон?

Для кожного телевізора чи іншого пристрою (наприклад, відеомагнітофона), обладнаного аналоговим тюнером, потрібен окремий конвертор. По суті, цей конвертор замінює собою аналоговий тюнер в одному пристрої. Отже, якщо ви хочете одночасно користуватися своїм аналоговим телевізором та відеомагнітофоном (наприклад, для перегляду однієї програми та одночасного запису іншої передачі), вам потрібно два конвертори цифрового сигналу.

Чи можу я залишити свій старий аналоговий телевізор після 2015 року?

Так. Конвертор-приставка для переведення цифрового сигналу на аналоговий дозволить вам і надалі користуватися вашим аналоговим телевізором для перегляду ефірних цифрових програм. Якщо ваш аналоговий телевізор підключено до абонентських послуг, таких, як кабельне чи супутникове телебачення, то він працюватиме без змін, як і раніше. Аналогові телевізори повинні нормально працювати і з ігровими приставками, відеомагнітофонами, програвачами DVD та аналогічними пристроями, якими ви користуєтеся сьогодні.

Чи потрібен споживачеві конвертор-приставка, якщо він є користувачем кабельних чи супутникових послуг?

Ні. Насправді, конвертори-приставки, не працюватимуть з вашими програмами, що передаються кабелем або супутником. Споживачеві знадобиться такий конвертор тільки тоді, якщо він не отримує передач місцевих телеканалів через супутник.

Антенa

Чи потрібна мені антена для прийому ефірного ЦТБ?

Так, вам все одно знадобиться антена для того, щоб продовжувати дивитися безкоштовне ефірне телебачення після переходу. Загалом, та ж сама антена, яка забезпечує вам якісний аналоговий сигнал, також гарантуватиме впевнений прийом ЦТБ. Після 2015 року деякі телеканали перейдуть на інші канали на інших діапазонах частот, що вимагатиме від вас придбання антени іншого типу. Для того, щоб визначити найкращу підхожу для вас зовнішню антenu, відвідайте сайт **digitaltv.net.ua**.

У мене немає антени. Чи отримуватиму я сигнал після переходу?

Антени бувають зовнішні і кімнатні. Якщо ви мешкаєте в своєму домі або багатоквартирному будинку, то антена може бути встановлена на даху, або існувати єдина антенна система (розводка) для усіх мешканців. Якщо ви є клієнтом кабельних чи супутникових послуг, то жодних змін після 2015 року ви не відчуєте і отримуватимете сигнал, як і раніше. Однак, якщо ви не користуєтесь платними телевізійними послугами, у вас насправді є антена – просто ви можете не знати про неї.

Кабель та супутник

Телевізори, що підключені до кабельного, супутникового чи іншого платного телебачення, не потребуватимуть конвертора. Користувачі послуг кабельного та супутникового телебачення повинні проконсультуватися з постачальниками послуг і дізнатися, як у них відбуватиметься перехід.

Я користуюсь послугами кабельного телебачення. Чи торкнеться мене перехід?

Телевізори, приєднані до кабельного, супутникового чи іншого платного телебачення, не потребуватимуть конвертора. Користувачі послуг кабельного та супутникового телебачення повинні проконсультуватися з постачальниками послуг і дізнатися, як у них відбуватиметься перехід.

Чи повинні користувачі кабельного телебачення з аналоговими телевізорами купувати чи брати в оренду приставку (конвертор) у свого кабельного оператора? Якщо так, то скільки це коштуватиме?

По-перше, важливо знати, що 2015 рік – це крайній термін переходу на цифрове телебачення для ефірних мовників. Уряд не вимагає від кабельних операторів переведення своїх систем у цифру. Тому вони можуть і надалі пропонувати своїм клієнтам канали з аналоговим сигналом. Це означає, що клієнти, які отримують аналогові кабельні послуги (без кабельної приставки), зможуть і надалі користуватися цією послугою.

Чи вплине перехід на ЦТБ на телевізори, приєднані до кабельних мереж?

Ні. Якщо ви є клієнтом послуг кабельного телебачення, то перехід мовлення на ЦТБ не вплине на жодний телевізор з кабельним підключенням. Перехід на ЦТБ стосується тільки ефірних мовників, які використовують відкриті атмосферні хвилі для передачі своїх програм глядачам через мовленнєву антену.

Чи вимагає Національна рада з питань телебачення і радіомовлення від кабельних операторів переходу до цифрових послуг?

Ні. Кабельні оператори не повинні переходити на надання цифрових послуг. Власне, такі оператори можуть самі обирати, чи переводити свої послуги на цифру, і якщо так, то повністю або частково, але від них не вимагають відмовитися від аналогових послуг, які вони пропонують сьогодні.

Чи може мій кабельний оператор вимагати від мене придбання приставки для перегляду кабельних каналів, які я сьогодні дивлюся без приставки?

Деякі кабельні оператори вирішили перейти на цифрові послуги. Це – суто бізнесове рішення, яке прийняли кабельні компанії. Уряд не ставить таких вимог. Ваш кабельний оператор може прийняти рішення щодо переведення деяких кабельних каналів з пакету аналогових послуг до пакету цифрових програм, або взагалі вирішити повністю перейти на цифру, і жодний абонент взагалі не зможе отримувати аналогових послуг. Якщо ваш оператор вирішить перевести деякі або всі свої канали на цифру, він може сповістити вас

про те, що вам необхідно придбати обладнання для «цифрового кабелю», аби надалі користуватися послугою. Це може означати оренду чи придбання цифрової кабельної приставки-декодера або придбання телевізора. Обладнання для цифрових кабельних мереж відрізняється від конверторів цифрового сигналу в аналоговий, які використовуються для прийому ефірних сигналів.

Мій кабельний оператор пропонує пакет цифрового кабельного телебачення. Чи це те ж саме, що й HDTV?

Ні. «Цифрове кабельне телебачення» і програми у форматі високої чіткості – це різні речі. Якщо ви бажаєте переглядати програми у форматі HDTV через кабель, вам необхідно підписатися на пакет HDTV вашого оператора і дивитися передачі на телевізорі HDTV. Крім того, для перегляду програм у форматі HDTV, вам може знадобитися приставка чи інше обладнання.

Чи повинні будуть клієнти кабельних операторів з аналоговими телевізорами купувати або орендувати приставки у своїх операторів? Якщо так, то скільки це коштуватиме?

По-перше, важливо знати, що 2015 рік – це крайній термін переходу на ефірне цифрове телебачення для мовників. Уряд не вимагає від кабельних операторів переведення своїх систем у цифру. Тому вони можуть і надалі пропонувати своїм клієнтам канали з аналоговим сигналом.

Однак, з економічних причин (наприклад, цифрове мовлення є більш дієвим, ніж аналогове), кабельні оператори можуть бути зацікавлені у переведенні своїх систем з аналогової передачі на цифрову. Якщо оператор кабельних мереж приймає бізнесове рішення перейти на повністю цифровий формат (тобто повне припинення трансляції каналів в аналоговому форматі), він повинен вжити заходів для того, щоб споживачі аналогових послуг продовжували дивитися свої місцеві телекомпанії. Це може вимагати придбання власниками аналогових телевізорів відповідних приставок. Якщо кабельна компанія надає своїм абонентам приставки, то будь-які витрати, пов'язані з цим, визначаються оператором. Таким чином, рекомендується, щоб користувачі аналогових кабельних послуг зв'язалися зі своїм кабельним оператором і дізналися, чи буде їм потрібна приставка, коли і скільки вона коштуватиме.

Тут також варто зазначити, що кабельна приставка-декодер відрізняється від конвертора цифрового сигналу. Конвертер цифрового сигналу в аналоговий потрібний тільки для аналогових телевізорів, які приймають ефірні програми за допомогою антен, що монтуються на даху або кімнатних V-подібних антен. Відтак не потрібно підключати конвертор до телевізорів, підключених до таких платних телевізійних послуг, як кабельна мережа чи супутникове ТБ. Інформацію про приставки, необхідні для прийому платних послуг (кабельне чи супутникове телебачення) можна отримати в постачальника послуг.

Чи вплине перехід на ЦТБ на телевізори, приєднані до супутникового телебачення?

Перехід на ЦТБ ніяким чином не вплине на користувачів супутникового телебачення, які отримують передачі своїх місцевих телеканалів через супутникові «тарілки». Послуга супутникового телебачення – це цифрова послуга, і всі користувачі супутникового телебачення так чи інакше мають спеціальні приставки до своїх телевізорів, за допомогою

яких вони проглядають програми, передані через супутник. Як наслідок, клієнти супутникового телебачення взагалі не відчують змін у послугах за єдиним виключенням – якщо місцеві телеканали не транслюють своїх програм через супутник. Якщо ви не отримуєте програм місцевих телеканалів через супутник і для цього використовуєте окрему антену, то для продовження перегляду цих каналів вам доведеться придбати конвертор для переведення цифрового сигналу в аналоговий.

Як мені дізнатися, чи приймаю я цифрові телевізійні програми через кабельну мережу або з супутника?

Ви можете отримувати програми у цифровому форматі, якщо станете абонентом цифрового пакету чи пакету HD, що його пропонує ваш оператор, і переглядаєте ці програми на цифровому телевізорі. Однак, цифрові кабельні пакети та послуги супутникового телебачення не обов'язково є ЦТБ. Ваша система кабельного чи супутникового телебачення може використовувати цифрові технології як більш ефективний засіб для передачі програм на ваш аналоговий телевізор. Якщо у вас аналоговий телевізор, то ви не можете дивитися справжнє цифрове телебачення, навіть якщо отримуваний ним сигнал є дещо кращим. Зв'яжіться з вашим кабельним чи супутниковим оператором і дізнайтеся, які програми ви можете отримувати, і яке обладнання необхідне для такого прийому.

Про авторів

Індустріальний Телевізійний Комітет (ІТК) – це галузева асоціація, що представляє інтереси телевізійного ринку України.

ІТК об'єднує найбільш рейтингові телеканали країни: Інтер, 1+1, ICTV, СТБ, Новий канал, М1, М2, ТЕТ, Канал «Україна», НТН та ТОНІС та К1. Разом це понад 75,3% національної глядацької аудиторії (за даними пілметричної панелі GfK-Ukraine за підсумками 2008 року).

Окрім того, членами Асоціації є рекламні агентства Publicis Groupe Media, Media Direction Ukraine, Initiative media та Media Arts Group Ukraine. А також потужні рекламодавці: представництва Coca-Cola, Unilever, Procter&Gamble та Gillette в Україні.

Місія ІТК – сприяти розвитку українського телебачення.

Цілі ІТК – захист інтересів членів Асоціації, забезпечення саморегуляції галузі, створення оптимальних умов для професійної діяльності.

Вже два роки в ІТК існує **Цифровий комітет**, який складається з представників усіх телекомпаній, що входять до складу асоціації. Саме Цифровий комітет є автором та організатором щорічного міжнародного форуму «Цифрове мовлення в Україні».

Своїм стратегічним завданням на 2009 - 2012 роки ми вважаємо **створення умов для прозорого та ефективного переходу на цифрове мовлення** телеканалам та глядачам. Цього можна досягнути тільки шляхом об'єднання на єдиному комунікаційному майданчику найбільш впливових державних та приватних учасників процесу.

Громадська організація «Цифровий Комітет»

Цифровий комітет - це громадська організація, метою якої є захист телевізійної галузі та телеглядача в умовах переходу України на цифрове ефірне мовлення.

Місія ГО Цифровий комітет: Сприяння прозорому та демократичному впровадженню цифрового мовлення в Україні з урахуванням інтересів телевізійної індустрії та телеглядачів

Цілі:

- **Телеканали:**
 - участь в роботі держорганів
 - участь в розробці програмної частини Програми переходу на ЦТБ
 - освітня та конференц-діяльність
- **Виробники обладнання:**
 - участь в розробці відповідної законодавчої частини Програми
 - лобіювання адекватної державної програми сертифікації електроніки
 - прозорість процедур дотацій та субсидій
- **Телеглядачі:**

- національні та регіональні прес-курси “Цифрологія” (про цифрове ТБ для журналістів соціально-політичних ЗМІ)
- букет інфоматеріалів для телеглядачів
- веб-сайт підтримки телеглядача
- PR-кампанії в активних регіонах

В межах своєї діяльності ГО Цифровий комітет опікується двома проблемами: потребою у консолідації телевізійної галузі задля створення потужного важеля впливу на процеси прийняття рішень на державному рівні, та потребою у освіченій телеглядацькій аудиторії, що може адекватно реагувати на інформаційні повідомлення стосовно цифрового телебачення.